

3. 1. 7

ගණකමොගගලොන සුඛයං

එවං මේ සුඛයං එකං සමයං ගඟවා සාවච්ඡියං විහරති පුබ්බාරාධමේ මිභාරමානුපාසාදෙ. අඵ ඛො ගණකමොගගලොනො බ්‍රාහ්මණො යෙන ගඟවා තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිනි, ගඟවනා සද්ධිං සමමොදි. සමමොදනියං කථං සාරණීයං¹ විනිසාරෙති, එකමන්තං තිසිදි. එකමන්තං තිසිනො ඛො ගණකමොගගලොනො බ්‍රාහ්මණො ගඟවන්තං එතදවොච :

සෙය්‍යථාපි හො ගොතම, ඉමස්ස මිභාරමානු පාසාදස්ස දිස්සති අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා, යදිදං යාච පච්ඡිමා සොපානකලොඛරා² ඉමෙසමපි හි හො ගොතම බ්‍රාහ්මණානං දිස්සති අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා, යදිදං අජේඛනෙ. ඉමෙසමපි හි හො ගොතම, ඉස්සාසානං දිස්සති අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා, යදිදං ඉස්සන්ථෙ. අමානමපි හි හො ගොතම, ගණකානං ගණනාථ්චානං³ දිස්සති අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා, යදිදං සඛ්ඛානෙ. මයං හි හො ගොතම, අනොතවාසි ලහිනි පඨමං එවං ගණාපෙම : එකං එකකං, දො දුකා, තිණි තිකා, චතාරි චතුකකා, පඤ්ච පඤ්චකා, ඡ ඡකකා, සත්ත සත්තකා, අට්ඨ අට්ඨකා, නච නචකා, දස දසකානි; සතමපි මයං හො ගොතම, ගණාපෙම. හියෙය්‍යාපි ගණාපෙම සකකානු ඛො හො ගොතම, ඉමෙසමපි ධම්මවිනෙයෙ එවමෙව අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා පඤ්ඤාපෙතු'නති.

සකකා බ්‍රාහ්මණ, ඉමෙසමපි ධම්මවිනෙයෙ අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා පඤ්ඤාපෙතුං. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, දකො අස්සදමකො හදුං අස්සාථානියං ලහිනි පඨමෙනෙව මුඛාධානෙ කාරණං කාරෙති. අඵ උත්තරිං කාරණං කාරෙති. එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, තථාගතො පුරිසදම්මං⁴ ලහිනි පඨමං එවං විනෙති : 'එහි නිං හික්ඛු, සිලවා හොහි පානිමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොචරසම්පන්නො, අණුමනොසු චජේසු හයදස්සාචි සමාදාය සික්ඛස්ස සික්ඛාපදෙසු'ති.

යතො ඛො බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු සිලවා හොහි, පානිමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොචරසම්පන්නො අණුමනොසු චජේසු හයදස්සාචි සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු. තමෙනං තථාගතො උත්තරිං විනෙති : 'එහි නිං හික්ඛු, ඉන්ද්‍රියෙසු භුත්තඤ්ඤා හොහි, චක්ඛුනා රූපං දිස්වා මා නිමිත්තඤ්ඤාහි හොහි මානුඛ්‍යඤ්ඤානඤ්ඤාහි යනාධිකරණමෙනං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනොස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරය පට්ඨපජ්ජාහි. රක්ඛාහි චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජාහි. තොතෙන සද්දං සුචා - පෙ - භානෙන ගකිං භාසිනි - පෙ - ජ්ඣාය රසං සාඤ්චා - පෙ - කායෙන චොට්ඨබ්බං පුසිනි - පෙ - මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය මා නිමිත්තඤ්ඤාහි හොහි මානුඛ්‍යඤ්ඤානඤ්ඤාහි. යනාධිකරණමෙනං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනොස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරය පට්ඨපජ්ජාහි. රක්ඛාහි මනින්ද්‍රියං. මනින්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජාහි'ති.

1. සාරණීයං - මජ්ඣ. 3 ගණානං ගණනාථ්චානං - PTS.
2. පච්ඡිමසොපානකලොඛරා - සිඞ්ඤ. 4. පුරිසධම්මං - සිඞ්ඤ.

3. 1. 7

ගණකමොගගලොන සුත්‍රය

මා විසින් මෙසේ අසන ලද : එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්තුවර වෙත පූර්වාරාම නම් වූ මහාරාමානුප්‍රාසාදයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි ගණකමොගගල් ලාන බමුණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු විය. සතුටු විය යුතු සිහි කළයුතු කරුව කොට නිමවා එකත්පස් වූ හිත. එකත්පස් වූ හුන් ගණකමොගගල්ලාන බමුණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කී :

භවත් ගෞතමයෙනි, මේ මුවරමා පහය පිළිබඳ කොට යම් පරිදි යම් අනුපූර්ණිකා යෙක් අනුපූර්ණියායෙක් අනුපූර්ණිපදයෙක් පෑනේ ද, භවත් ගෞතමයෙනි, මේ බමුණන් හේ ද මේ අධ්‍යයනයෙහි ද අනුපූර්ණිකායෙක් අනුපූර්ණියායෙක් අනුපූර්ණිපදයෙක් පෑනේ. භවත් ගෞතමයෙනි, මේ ධනුර්ධරයන්ගේ ද මේ ආයුධගිල්පයෙහි අනුපූර්ණිකායෙක් අනුපූර්ණියායෙක් අනුපූර්ණිපදයෙක් පෑනෙයි. භවත් ගෞතමයෙනි, ගණනයෙන් ජීවිකා කරන අප ගණකයනුදු හේ මේ ගණනයෙහි අනුපූර්ණිකායෙක් අනුපූර්ණියායෙක් අනුපූර්ණිපදයෙක් පෑනේ. භවත් ගෞතමයෙනි, අපි අතැවැස්සන් ලැබූ පළමුව ලා මෙසේ ගණනා කරමහ. එක එකකය, දෙක ද්විකය, තුන ත්‍රිකය, සතර වතුෂ්කය, පහ පඤ්චකය, සය ඡවකය, සත සඵතකය, අට අෂ්ටකය, නවය නවකය, දසය දශකය ' යි. භවත් ගෞතමයෙනි, අපි සියය ද ගණනා කරවමහ. ඉන් වැඩියකුදු ගණනා කරවමහ. භවත් ගෞතමයෙනි, මේ සස්තෙහි දු එපරිදි ම අනුපූර්ණිකා අනුපූර්ණියා අනුපූර්ණිපද පනවා ලත්තට හැක්කාව ?

බමුණ, මේ සස්තෙහි දු අනුපූර්ණිකා අනුපූර්ණියා අනුපූර්ණිපත් පනවන්නට හැක්ක. බමුණ, යම් පරිදි දක්ෂ අස්දම්සැරියෙක් හදු සෙසන්ධවයකු ලැබ පළමු කොට ම මුවවළලුයෙහි කාරණා කෙරේ ද, නැවත මතුයෙහි කාරණා කෙරේ ද බමුණ එපරිදිම තරාගත දම්ය යුතු පුරුෂයකු ලැබූ පළමු කොට මෙසේ විනයන කෙරෙයි : ' මහණ, තො එ, සිල්වත් ව, ප්‍රාතිමොක්ෂසංචර සංචාත ව ආචාරගොචර සම්පන්න ව අණුමාත්‍ර වරදෙහි දු බිය දක්නාසුලු ව වාස කරව. සමාදන්වූ සිකපදයෙහි හික්මෙව ' යි.

බමුණ, යම් කලෙක මහණ සිල්වත් වේ ද, ප්‍රාතිමොක්ෂසංචරසංචාත ව ආචාර ගොචර සම්පන්න ව අණුමාත්‍ර වරදෙහි බිය දක්නාසුලු ව වාස කෙරේද, සමාදන් ව සිකපද යෙහි හික්මේ ද, තරාගත කුලුන් මතුයෙහි විනයන කෙරෙයි : ' මහණ, තො එ, ඉන්ද්‍රිය යෙහි ගුප්තද්වාර වව, ඇසින් රූප දක නිමිත්තග්‍රාහී නො වව, අනුවාඤ්ජනග්‍රාහී නො වව, යමක් හෙතු කොටගෙන ව ක්‍ෂුරිත්තියයෙහි අසංචාත ව වාස කරන තෙල මහණහු අභිධ්‍යා දොර්මනසාපාපක අකුඤ්චධර්මයෝ ලුහුබැඳ යෙත් ද, ඒ ව ක්‍ෂුරිත්තියයාගේ සංචරය පිණිස පිළිපදුව, ව ක්‍ෂුරිත්තිය රක්ව, ව ක්‍ෂුරිත්තියයෙහි සංචරයට පැමිණෙව, කනිත් ශබ්ද අසා . . . ස්‍රාණයෙන් ගන්ධ ආසුණය කොට . . . දිවින් රස ආසවාද කොට . . . කයින් පහස් ස්පර්ශ කොට . . . සිතීන් ධර්ම දන නිමිත්තග්‍රාහී නො වව, අනුවාඤ්ජනග්‍රාහී නො වව, යමක් හේතු කොටගෙන මනිත්තිය අසංචාත කොට වාස කරන තෙල මහණහු අභිධ්‍යාදොර්මනසා පාපක අකුඤ්චධර්මයෝ ලුහුබැඳ යෙත් ද, ඒ මනිත්තියයාගේ සංචරය පිණිස පිළිපදුව, මනිත්තිය රක්ව, මනිත්තියයෙහි සංචරයට පැමිණෙව ' යි.

යනො ඛො බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු ඉජ්ජියෙසු ගුත්තඤ්ඤා භොති. තමේනං තථාගනො උත්තරිං විනෙති: 'එහි තිං හික්ඛු, භොජනෙ මත්තඤ්ඤා භොති. පටිසඛ්ඛා යොනිසො ආහාරං ආහාරෙය්‍යාසි. නෙච්ච දව්‍යං න මද්දං න මණ්ඩනායං න විභුසනායං යාවදෙච ඉමස්ස කායස්ස සීතියා යාපනායං විහිංසුපරතියා බ්‍රහ්මචරියානුග්ගහායං, ඉති පුරුණස්ස චේදනං පටිහඛ්ඛාමි, නචස්ස චේදනං න උප්පාදෙස්සාමි, යාත්‍රා ච මෙ හවිස්සති අනචජ්ජනා ච එංසු විහාරෙ වා'ති.

යනො ඛො බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු භොජනෙ මත්තඤ්ඤා භොති. තමේනං තථාගනො උත්තරිං විනෙති: 'එහි තිං හික්ඛු, ජාගරියං අනුසුතො විහරති, දිව්‍යං චරිතමේන නිසජ්ජාය ආචරණීයෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පරිසොධෙහි. රතතියා පඨමං යාමං චරිතමේන නිසජ්ජාය ආචරණීයෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පරිසොධෙහි, රතතියා මජ්ඣමං යාමං දක්ඛිණෙන පස්සෙන සිහසෙය්‍යං කප්පෙය්‍යාසි පාදෙ පාදං අච්චාධාය යනො සමපජානො උච්චානකඤ්ඤං මනසි කරිත්වා, රතතියා පච්ඡමං යාමං පච්චුච්චාය චරිතමේන නිසජ්ජාය ආචරණීයෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පරිසොධෙහි'ති.

යනො ඛො බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු ජාගරියං අනුසුතො භොති තමේනං තථාගනො උත්තරිං විනෙති 'එහි තිං හික්ඛු, සතිසමපජඤ්ඤෙන සමන්තාගනො භොති 'අභික්කනො පටික්කනො සමපජානකාරී, ආලොකිතෙ විලොකිතෙ සමපජානකාරී, සමමිඤ්ජිතෙ පසාරිතෙ සමපජානකාරී, සඛ්ඛාච්චත්තච්චරධාරණෙ සමපජානකාරී, අසිතෙ පිතෙ ඛාසිතෙ සාසිතෙ සමපජානකාරී, උච්චාරපස්සාවකමෙම සමපජානකාරී, ගතෙ සීතෙ නිසීනො සුතො ජාගරිතෙ භාසිතෙ තුණ්හිභාවෙ සමපජානකාරී'ති.

යනො ඛො බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු සතිසමපජඤ්ඤෙන සමන්තාගනො භොති. තමේනං තථාගනො උත්තරිං විනෙති: 'එහි තිං හික්ඛු, විචිත්තං සෙනාසනං හජ්ඣ අරඤ්ඤං රුක්ඛමුලං පබ්බතං කන්දරං භිරිගුහං සුසානං චනපත්ථං අබ්බොකාසං පලාලපුඤ්ජ'නති. සො විචිත්තං සෙනාසනං හජ්ඣ අරඤ්ඤං රුක්ඛමුලං පබ්බතං කන්දරං භිරිගුහං සුසානං චනපත්ථං අබ්බොකාසං පලාලපුඤ්ජං.

සො පච්ජාහත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කනො නිසීදති පලලඛකං ආභුජ්ජිතා උජ්ජං කායං පණ්ඩාය පරිච්ඡිඛං සතිං උපච්චපෙත්වා, සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පහාය විගහාභිජ්ජෙත චේතසා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසොධෙහි, ඛ්‍යාපාදපදෙසං පහාය අඛ්‍යාපත්තචිත්තො විහරති සබ්බපාණභුතභිතානුකමිට්ඨි. ඛ්‍යාපාදපදෙසා චිත්තං පරිසොධෙහි චිතමිඤ්ඤං පහාය විගහ චිතමිඤ්ඤො විහරති ආලොකකඤ්ඤා සනො සමපජානො, චිතමිඤ්ඤා චිත්තං පරිසොධෙහි උඤ්චවකුක්කුච්චං පහාය අනුඤ්ඤො විහරති අජ්ඣත්තං චූපසත්තචිත්තො. උඤ්චවකුක්කුච්චා චිත්තං පරිසොධෙහි. විචිතිච්ජං පහාය තිණ්ණවිචිතිච්ජො විහරති. අකථඛකචී කුසලෙසු ධම්මෙසු. විචිතිච්ජාය චිත්තං පරිසොධෙහි.

1. හජ්ඣ - සිඬු, මජ්ඣං.

බමුණ, යම් කලෙක මහණ ඉන්ද්‍රියයෙහි ඉප්පද්වාර වේ ද, තරාගත තෙල මහණහු මතු විනයන කෙරෙයි. ' මහණ, තො ඵ, භොජනයෙහි මාත්‍රඥ වව, නුවණින් ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කොට අහර වළඳ කරව, දවය පිණිස නො වෙයි, මදය පිණිස නො වෙයි, මන්ධනය පිණිස නො වෙයි, විභූෂණය පිණිස නො වෙයි, හුදෙක් මේ කරජකායයාගේ ස්ථිතිය පිණිස යාපනය පිණිස විහිංසොපරති පිණිස බ්‍රහ්මවරියානුග්‍රහය පිණිස ම වෙයි. මෙසේ පුරාණ වෙදනා ද නස්මි, නවවෙදනා ද නො උපදවමි, මාගේ ජීවිත යාත්‍රා ද වෙයි, අනවදානා රාසුච්ඡාර ද වෙති, කියායි.

බමුණ, යම් කලෙක මහණ භොජනයෙහි මාත්‍රඥ වේ ද, තරාගත තෙල මහණහු මතුයෙහි විනයන කෙරෙයි. ' මහණ, තො ඵ, නිදි වැරීමෙහි අනුයුක්ත ව වාස කරව, දවහල්කල වඩිත්‍රමණයෙන් නිෂද්දයෙන් සිත් අවුරන දහමින් සිත පිරිසිදු කරව, රැකල පෙරයමිහි වඩිත්‍රමණයෙන් නිෂද්දායෙන් සිත් අවුරන දහමින් සිත පිරිසිදු කරව, රැකල මැදියම පයෙහි පය හයාතබා ස්මාතිමත් ව සම්ප්‍රඥන ඇති ව උත්තරානසංඥ මෙනෙහි කොටගෙන දකුණුඇළයෙන් සිංහශයා කරව, රැකල පැසුරයමැ හොත් අස්නෙන් නැගී සිට වඩිත්‍රමණයෙන් නිෂද්දායෙන් සිත් අවුරන දහමින් සිත පිරිසිදු කරව, කියායි.

බමුණ, යම් කලෙක මහණ නිදි වැරීමෙහි අනුයුක්ත වේ ද, තරාගත තෙල මහණහු මතුයෙහි විනයන කෙරෙයි : ' මහණ, තො ඵ, ස්මාතිසම්ප්‍රඥනයෙන් සමන්වාගත වව, ඉදිරියට යෑමෙහි පෙරළා ඊමෙහි සම්ප්‍රඥනයෙන් කරනසුලු වව, ඉදිරිපස බැලීමෙහි අනුදික් බැලීමෙහි නුවණින් කරනසුලු වව, (පථයන්) හැකිළීමෙහි දිගුකිරීමෙහි නුවණින් කරනසුලු වව, සහළපාසිවුරු බැරීමෙහි නුවණින් කරනසුලු වව, භොජනයෙහි පානයෙහි කෑමෙහි රස විදීමෙහි නුවණින් කරනසුලු වව, සුඵට්ටන් මහවටන් කිරීමෙහි නුවණින් කරනසුලු වව, ගමනෙහි සිටීමෙහි හිඳීමෙහි ශයනයෙහි නිදි වැරීමෙහි බිණීමෙහි නො බිණීමෙහි නුවණින් කරනසුලු වව ' යි කියායි.

බමුණ යම් කලෙක මහණ ස්මාතිසම්ප්‍රඥනයෙන් සමන්වාගත වේ ද, තරාගත තෙල මහණ මතුයෙහි විනයන කෙරෙයි : ' මහණ, තො ඵ, ජනශුන්‍ය සෙනසුන් හජනය කරව, අරණය ය වෘක්ෂමූල ය පථිත ය කඤ්ඤ ය ගිරිගුහා ය ශ්මසාන ය වානප්‍රස්ථ ය අභාවකාශ ය පලාලපුඤ්ජය යන මේ යි. භේ අරණය වෘක්ෂමූල පථිත කඤ්ඤ ගිරිගුහා ශ්මසාන වානප්‍රස්ථ අභාවකාශ පලාලපුඤ්ජ යන විචික්ත ශයනාසන හජන කෙරෙයි.

භේ පසුබත පිඬුවායෙන් වැළැකියේ පලක් බැඳ උඩුකය සාඝු කොට තබා කර්ම ස්ථානාහිමුඛ කොට සිහි ඵලවා තබාගෙන හිඳුනේ ය. භේ පඤ්චස්කන්ධලොකයෙහි අභිධ්‍යා හැරපියා පැහු අභිධ්‍යා ඇති සිතින් වාස කෙරෙයි. අභිධ්‍යායෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. ව්‍යාපාදප්‍රදේවෂ හැරපියා අව්‍යාපන්තචිත්ත ව සථසත්ව භිතානුකම්පි ව වාස කෙරෙයි. ව්‍යාපාදප්‍රද්වේෂයෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. සත්‍යානම්ද්ධය පියා පැහු ස්ත්‍යානම්ද්ධ ඇති ව ආලොකසංඥ ඇති ව ස්මාතිමත් ව නුවණින් දත්මින් වාස කෙරෙයි, ස්ත්‍යානම්ද්ධයෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. උද්ධවචය හා කුක්කුචචය හැරපියා අනුද්ධත ව අධ්‍යාත්මයෙහි උපඥාන්ත සිත් ඇති ව වාස කෙරෙයි. උද්ධවචකුක්කුචචයෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. විචිකිච්ඡා පියා තරණය කළ විචිකිත්සා ඇති ව කුසල්දහමිහි කර්-කරා රහිත ව වාස කෙරෙයි. විචිකිත්සායෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි.

ඒ මහණ විනෝදාපක්ෂලොභ වන ප්‍රඥව දුර්වල කරන මේ පඤ්චනීවරණයන් හැරපියා කාමයෙන් වෙන්ව මැ අකුශල ධර්මයෙන් වෙන්ව සවිතර්ක සවිචාර වූ විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිසුඛ ඇති ප්‍රථමධ්‍යානය උපයාගෙන වාස කෙරෙයි. විතර්කවිචාරයන් සන්තිදීමෙන් සිය සත්ත්වි පැහැදීම කරන සිත පිළිබඳ එකොදිභාව ඇති අවිතර්ක අවිචාර වූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිසුඛ ඇති ද්විතීයධ්‍යාන උපයාගෙන වාස කෙරෙයි. ප්‍රීතිවිරාග යෙහුදු උපෙක්ෂක ව ස්මෘතිමත් ව නුවණින් දැන්මින් වාස කෙරෙයි, නාමකයින් සුඛය ද වීදියි. ආයතියේ ' උපෙක්ෂක යැ ස්මෘතිමත් යැ සුඛවිභාරී යයි යම් තෘතීයධ්‍යානයක් ගෙන කියත් ද, ඒ තුන්වන දහැත් උපයා වාස කෙරෙයි. සුඛයාගේ ප්‍රභාණයෙහුදු දුඛයාගේ ප්‍රභාණයෙහුදු කැලම සෞමනසා දොර්මනසායන් අස්තයට යෑමෙන් අදෘශ්‍ය අසුඛ වූ උපෙක්ෂායෙන් ජනිත ස්මෘතිපරිභ්‍රද්ධභාව ඇති චතුර්ථධ්‍යාන උපයා වාස කෙරෙයි.

බමුණ, යම් මහණ කෙනෙක් භෙදක් ව අර්හත්වයට නො පැමිණි සිත් ඇති ව අනුත්තර යොගකේෂමය පතමින් වාස කෙරෙත් ද, උන් කෙරෙහි මාගේ මේ මෙබඳු අනුශාසනා වෙයි : ' අර්හත් වූ ක්ෂීණාශ්‍රව වූ වැස නිමකළ බඹසර ඇති කළ කරණි ඇති බහාතැවූ කෙලෙස්බර ඇති ලැබූ ස්වාර්ථ ඇති පරි ක්ෂීණ හවසංයොජන ඇති මොනොවට දන කෙලෙසුන් කෙරෙත් මිදුණු යම් මහණ කෙනෙක් ඇද්ද, ඔවුනට මේ දහම්හු ඉහාත්ම සුඛවිභාර පිණිසත් ස්මෘති සම්ප්‍රජනාය පිණිසත් වැටෙති ' වදළ සේක.

මෙසේ වදළ කල ගණකමුගලන් බමුණු භාගාවතුන් වහන්සේට තෙල සැලකළේ : 'කීමෙක! හවත් ගෞතමයන්ගේ සවිචෝ හවත් ගෞතමයන් වීසින් මෙසේ අවවාද කරනු ලබන්නාහු හැම දෙනාම අත්‍යන්ත නිෂ්ඨා සංඛ්‍යාත නිර්භීතිය ආරාධනා කෙරෙත් ද ? නොහොත් නො එසේ වුව, කෙනෙක් ආරාධනා නො කෙරෙත් ද ' යි.

බමුණ, මා වීසින් මෙසේ අවවාද කරනු ලබන මෙසේ අනුශාසනා කරනු ලබන මාගේ ඇතැම් සවිචෝ අත්‍යන්තනිෂ්ඨා සංඛ්‍යාත නිර්භීතිය ආරාධනා කෙරෙත්, කෙනෙක් ආරාධනා නො කෙරෙත් යයි වදළේ.

හවත් ගෞතමයෙනි, යම්භෙයෙකින් නිවන් ඇත්තේ ම වේ ද, නිවන්මග ඇද්ද, සමාදන් කරවන හවත් ගෞතමයෝ ඇද්ද, වැලින් හවත් ගෞතමයන් වීසින් මෙසේ අවවාද කරනු ලබන මෙසේ අනුශාසනා කරනු ලබන හවත් ගෞතමයන්ගේ ඇතැම් සවිචෝ අත්‍යන්තනිෂ්ඨා සංඛ්‍යාත නිර්භීතිය ආරාධනා කෙරෙත් නම්, කෙනෙක් ආරාධනා නො කෙරෙත් නම් එයට හෙතු කවරේ යැ ? ප්‍රත්‍යය කවරේ යැ ?

බමුණ, එකරුණෙන් මෙහි ලා තා මැ පුළුවස්මී : යම් පරිදි තට රුස්නේ නම් එපරිදි එය පවසාලව. බමුණ, ඒ කෙසේ හභනාව, තෝ රජගහනුවර කරා යන මහ කියන්නට දක්ෂයෙහි? යි වදළේ.

හවත්නි, එසේ යැ, මම රජගහ කරා යන මහට දක්ෂයෙමී ' කී.

බමුණ, එ කෙසේ හභිති, පුරුෂයෙක් රජගහ යනු කැමැති ව එන්තේ ය, හේ තා කරා එළැඹී මෙසේ බෙණෙයි : 'වහන්ස. මම රජගහ වදනට කැමැතියෙමී, මට රජගහනුවරට මා දක්වයි, තෝ තෙල පුරුෂ හට මෙසේ කියන්නෙහි, එමබා පුරුෂය, එ, මේ මග රජගහ නුවරට යේ, එයින් මොහොතක් යා, එයින් මොහොතක් ගොස් මේ නම් ගම දක්නෙහි, එයින් මොහොතක් යා, එයින් මොහොතක් ගොස් මෙනම් නියමිගම දක්නෙහි, එයින් මොහොතක් යා, එයින් මොහොතක් ගොස් රජගහනුවර අරමිරමණිය වතරමණිය ඕමිරමණිය පොකුණුරමණිය දක්නෙහි ' යි. ඒ පුරුෂ තා වීසින් මෙසේ අවවාද කරනු ලබනුයේ මෙසේ අනුශාසනා කරනු ලබනුයේ උන්මාර්ගයක් ගෙන පස්වාත්-වූව ව යන්නේ ය.

නැවත රජගහ යනු කැමැති දෙවන පුරුෂයෙක් එන්නේ ය, හේ තා වෙත එළැඹූ මෙසේ බෙණෙයි : ' වහන්ස, මම රජගහ යන්නට කැමැතියෙමි, මට රජගහනුවරට මං කියව ' යි. තෝ තෙල පුරුෂ හට මෙසේ කියති, ' එම්බා පුරුෂය, එ, මේ මහ රජගහ නුවරට යෙයි, එයින් මොහොතක් යා, එයින් මොහොතක් ගොස් මෙනම් ගම දක්නෙහි, එයින් මොහොතක් යා, එයින් මොහොතක් ගොස් මෙනම් නියමගම දක්නෙහි, එයින් මොහොතක් යා, එයින් මොහොතක් ගොස් රජගහනුවර අරමරමණිය වනරමණිය බිම්මරමණිය පොකුණුරමණිය දක්නෙහි ' යි. හේ තා විසින් මෙසේ අවවාද කරනු ලබනුයේ මෙසේ අනුශාසනා කරනු ලබනුයේ සුවසේ රජගහනුවරට යන්නේ ය.

බමුණ, රජගහනුවර ඇත් මැ යැ, රජගහනුවර යන මහ ඇත් මැ යැ, සමාදන් කරවන තොයින් ඇත් මැ යැ, වැලි තා විසින් මෙසේ අවවාද කරනු ලබන මෙසේ අනුශාසනා කරනු ලබන එක් පුරුෂයෙක් උන්මාර්ග ගෙන පස්වාක්වුබ ව යන්නේ යැ. එකෙක් සුවසේ රජගහනුවර යන්නේයැ, ඊට හෙතු කීම ? ප්‍රත්‍යය කීමැ ' යි.

හවත් ගොතමයෙනි, මෙහි ලා මම කුම් කෙරෙමි ද ? හවත් ගොතමයෙනි, මම මහ කියන සුල්ලෙමි.

එසෙයින් මැ බමුණ, නිවන් ඇත් මැ යැ, නිවන් යන මහ ඇත් මැ යැ, සමාදන් කරවන මම සිටීම මැ යැ. එතෙකුදුවත් මාගේ සවිච්චේ මා විසින් මෙසේ අවවාද කරනු ලබන්නාහු මෙසේ අනුශාසනා කරනු ලබන්නාහු ඇතැම් කෙනෙක් අත්‍යන්තනිෂ්ඨා වූ නිව්‍යණය සම්පාදනය කෙරෙහි, ඇතැම් කෙනෙක් සම්පාදනය නො කෙරෙත්. බමුණ, මෙහි ලා මම කුම් කෙරෙමි ද ? බමුණ, මම මහ පවසන තථාගතයෙමි.

මෙසේ වදළ කල්හි ගණකමොග්ගලාන බ්‍රාහ්මණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කී : " හවත්ගොතමයෙනි, යම් පුද්ගල කෙනෙක් ශ්‍රද්ධා නැත්තාහු ජීවිකාව ප්‍රයොජන කොට ඇති ව ගිහිගෙන් නික්ම සස්නට පැමිණියාහු ශබ්ද වූවාහු මායා ඇත්තාහු වඤ්චක වූවාහු උඩඟු වූවාහු නැඟුණු මානනළ ඇත්තාහු වපල වූවාහු දෙඩමලු වූවාහු විසුරුණු වචන ඇත්තාහු ඉදුරන්හි නො පියු දෙර ඇත්තාහු භෝජනයෙහි අමාත්‍ර වූවාහු ජාගය්‍යායෙහි නොයෙදුණාහු ශ්‍රාමණ්‍යයෙහි අපේක්ෂා නැත්තාහු ශික්ෂායෙහි කීවුගොරව නැත්තාහු ප්‍රත්‍යය බහුල කොට ඇත්තාහු සස්න ලිහිල් කොට ගත්තාහු පඤ්චනීවරණයෙහි පෙරදැරි වූවාහු ප්‍රච්චේකයෙහි හළ වියබ් ඇත්තාහු කුසිත වූවාහු හීන වියබ් ඇත්තාහු මුළුස්මාති ඇත්තාහු සමාග්ඥන නැත්තාහු අසමාහිත වූවාහු විත්‍රාන්ත සිත් ඇත්තාහු දුෂ්ප්‍රාඥ වූවාහු කෙළතොලු වූවාහු චේත් ද, හවත් ගොතමයෝ ඔවුන් සමග සංවාස නො කෙරෙහි.

යළි යම් කුලපුත්‍ර කෙනෙක් සැදහැති ව ගිහිගෙන් නික්ම සස්නට පැමිණියාහු ශබ්ද නොවූවාහු මායාවී නො වූවාහු වඤ්චක නො වූවාහු අනුද්ධත වූවාහු උද්ගත මානනළ නැත්තාහු වපල නො වූවාහු මුඛර නො වූවාහු අවිකීර්ණ වචන ඇත්තාහු ඉදුරන් හි පියු දෙර ඇත්තාහු භෝජනයෙහි මාත්‍රඥ වූවාහු ජාගය්‍යායෙහි යෙදුණාහු ශ්‍රාමණ්‍යයෙහි අපේක්ෂා වත් වූවාහු ශික්ෂායෙහි කීවුගොරව ඇත්තාහු බාහුලික නොවූවාහු සාරලික නො වූවාහු පඤ්චනීවරණයෙහි නික්මිජ්ඣධුර ඇත්තාහු ප්‍රච්චේකයෙහි පුර්විගම වූවාහු ආරබ්ධ වියබ් ඇත්තාහු නිවනට මෙහෙයූ සිත් ඇත්තාහු එළඹිසිටි සිහි ඇත්තාහු සමාග්ඥන ඇත්තාහු සමාහිත වූවාහු එකඟ සිත් ඇත්තාහු ප්‍රඥවත් වූවාහු එළමුග නො වූවාහු චේත් ද, හවත් ගොතමයෝ ඔවුන් සමග සංවාස කෙරෙත්.

98 උපදී. - දෙවදහවගොයා [3.1.7 ගණකමොගහලොන සුතනං]

සෙය්‍යථාපි හො ගොතමි, යෙ කෙපි මුලගනිා, කාලානුසාරිකං¹ තෙතං අග්ගමකිංයති. යෙ කෙපි සාරගනිා, ලොහිතවිඤ්ඤානං තෙතං අග්ගමකිංයති. යෙ කෙපි පුපථගනිා, වසසිකං තෙතං අග්ගමකිංයති. එවමෙව ඛො හොතො ගොතමිසා ඕවාදො පරමජ්ඣමෙවසු.

‘අභිකකන්තං හො ගොතමි, අභිකකන්තං හො ගොතමි, සෙය්‍යථාපි හො ගොතමි, තිකකුජ්ඣිතං වා උකකුජ්ඣය, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය, මුලගහ වා මග්ගං ආචිකෙඛය, අකිකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ඩාරෙය වකුමනො රූපානි දකඝිනි’ති එවමෙවං හොතා ගොතමෙන අනෙකපරියායෙන ධමෙවා පකාඝිතො. එසාහං හවන්තං ගොතමිං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මස්ථ භික්ඛාසබ්බස්ථ. උපාසකං මං හවං ගොතමො ඩාරෙතු අජ්ඣනගො පාණ්ණපෙනං සරණං ගතන්ති.

ගණක මොගහලොන සුතනං සත්තමං.

1. කාලානුසාරී - සිදු, මජ්ඣං.

යමසේ හවත් ගොතමයෙනි, යම කිසි මූලගන්ධ කෙනෙක් ඇද්ද, ඔවුනතුරෙන් කඵගහිල් අග්‍ර යයි කියනු ලැබෙයි. යම කිසි සාරගන්ධ කෙනෙක් ඇද්ද, ඔවුනතුරෙන් ලොහිත වන්දන අග්‍ර යයි කියනු ලැබෙයි, යම කිසි පුෂ්පගන්ධ කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුනතුරෙන් දසමත් අග්‍රයයි කියනු ලැබෙයි. එසෙයින් ම ංච්ඡාස්තාධර්මයන් කෙරෙහි හවත් ගොතමයන් ගේ (අව) වාදය උත්තම වෙයි.

හවත් ගොතමයෙනි, ඉතා කාන්තය, හවත් ගොතමයෙනි, ඉතා කාන්තය, යමසේ හවත් ගොතමයෙනි, යවිහුරු කරන ලද්දක් උඩුහුරු කරන්නේ හෝ වෙ ද, ප්‍රතිවිජන්ත වූවක් විවර කරන්නේ හෝ වෙ ද, මුළාවූවක්හට මහ කියන්නේ හෝ වෙ ද, ' ඇස් ඇත්තෝ රූප දකිත් ව ' යි අඳුරෙහි තෙල්පහනක් දල්වන්නේ හෝ වෙද, එසෙයින් ම හවත් ගොතමයන් වහන්සේ විසින් අන්තෙත්තකාරයෙන් දහම් පවසන ලද. තෙල මම හවත් ගොතමයන් වහන්සේ ද ධර්මය ද හික්ෂුසංසයා ද සරණ කොට යෙමි. හවත් ගොතමයන් වහන්සේ මා අද ආදි කොට දිවිහිම ව සරණ ගිය උපාසකයකු කොට ධරන සේක්ව ' යි.

සත්වැනි ගණකමොග්ගලොන සුත්‍ර යි.

